LATVIJAS NACIONĀLAIS
SIMFONISKAIS ORĶESTRIS

LNSO, KRISTĪNE BLAUMANE UN ŠTRAUSA "DONS KIHOTS"

LNSO, KRISTĪNE BLAUMANE, AND STRAUSS' *DON QUIXOTE*

Ceturtdien, 2026. gada 30. aprīlī, plkst. 19.00 Rīgas Kongresu namā
Thursday, 30 April 2026, at 7 PM at the Riga Congress Hall

KRISTĪNE BLAUMANE – čells | cello
SANTA VIŽINE – alts | viola
Diriģents | Conductor **AIVIS GRETERS**

Koncerts tiešraidē Latvijas Radio 3 "Klasika"
Concert is broadcast live by the Latvian Radio 3 *Klasika*

Koncertu finansiāli atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonds
The concert is financially supported by the State Culture Capital Foundation of Latvia

Patrons: SIGNET BANK

Koncerta dienā iepazīsties ar programmu šeit:
The programme for tonight's concert is available here:

I DAĻA | PART I

ANTONS VĒBERNS (*Anton Webern*, 1883–1945)

Seši skaņdarbi orķestrim op. 6 (1909/1920/**1928**)
Six Pieces for Orchestra Op. 6 (1909/1920/**1928**)

I. *Langsam*
II. *Bewegte*
III. *Mäsig*
IV. *Sehr mäsig*
V. *Sehr langsam*
VI. *Langsam*

12′

MAIJA EINFELDE (1939)

"Un pār visu spīd saule trejkrāsaina…" (2018)
And a Tricolour Sun Shines on Everything… (2018)

5′

BENDŽAMINS BRITENS (*Benjamin Britten*, 1913–1976)

Četras jūras interlūdijas no operas "Pīters Graimss" op. 33a (1945)
Four Sea Interludes from *Peter Grimes* Op. 33a (1945)

I. "Rītausma" | *Dawn*
II. "Svētdienas rīts" | *Sunday Morning*
III. "Mēnesgaisma" | *Moonlight*
IV. "Vētra" | *Storm*

17′

II DAĻA | PART II

RIHARDS ŠTRAUSS (*Richard Strauss*, 1864–1949)
"Dons Kihots" op. 35 (1897)
Don Quixote Op. 35 (1897)

Introdukcija.
Pēc bruņinieku romānu lasīšanas Dons Kihots zaudē prātu un nolemj kļūt par klejojošo bruņinieku.

Introduction.
Don Quixote loses his sanity after reading novels about knights, and decides to become a knight-errant.

Tēma.
Dons Kihots, skumja paskata bruņinieks.

Theme.
Don Quixote, knight of the sorrowful countenance.

Mažors.
Sančo Pansa.
Maggiore.
Sancho Panza

Variācijas.
Piedzīvojums vējdzirnavās. Drošsirdīgā cīņa pret ķeizara Alifanfarona karapulku. Bruņinieka un ieročneša dialogs. Starpgadījums ar svētceļniekiem. Bruņinieka nomods. Satikšanās ar Dulcineju. Auļojums gaisā. Nelaimīgais ceļojums burvju laivā. Cīņa pret iedomātiem burvjiem. Divkauja ar bālā Mēness bruņinieku.

Variations.
Adventure at the Windmills. The victorious struggle against the army of the great emperor Alifanfaron. Dialogue between Knight and Squire. Unhappy adventure with a procession of pilgrims. The Knight's vigil. The meeting with Dulcinea. The ride through the air. The voyage in the enchanted boat. Battle with the magicians. Duel with the Knight of the Bright Moon.

Finmāls.
Veselā saprāta atgriešanās. Dona Kihota nāve.

Finale.
Coming to his senses again. Death of Don Quixote.

40–45'

Kultūras ministrija
VALSTS KULTŪRKAPITĀLA FONDS
NEIBURGS
Garage demokrātiskā vīna bārs
ir
DELFI
3 Latvijas Radio Klasika
MŪZIKAS SAULE

VĒBERNS

Kad Antons Vēberns 1909. gadā pirmo reizi ķeras pie "Sešu skaņdarbu orķestrim" komponēšanas, viņam ir pāri divdesmit. Viņš jau ir ieguvis doktora grādu filozofijā, bet mūzikā – saticis Arnoldu Šēnbergu un viņa kompozicionālās un māksliniecisko morālās vērtības, kas, kā zināms, bija mūzikas attīstības ceļu mainošas un ekstraordināras. Starp citu, tieši Šēnbergs līdzās saviem un Albana Berga darbiem 1913. gada 31. marta koncertā diriģē "Sešu skaņdarbu orķestrim" pirmversiju, un, lieki piebilst, ka koncerts izvēršas pamatīgā skandālā.

"Sešos skaņdarbos" Vēberns vēl tuvojas tam, ko vēlāk zināsim kā "12 toņu tehniku", taču šeit jau gana skaidri parādās domāšana muzikālās mikrovienībās. Muzikālu motīvu sarežģītas pakāpes puzle, kas Vēberna rokās rezultējusies unikālā veselumā. 1928. gada redakcijā, ko klausīsimies šovakar, Vēberns mazināja pretrunas starp opusa faktisko izmēru (miniatūru) un tā skaņas apjomu (ievērojami reducēta instrumentācija). Kā daudzi citi opusi, arī neviena no "Sešu skaņdarbu orķestrim" trim versijām komponista dzīves laikā netika publicēta nevienā izdevniecībā. 1913. gadā opusa pirmversiju 200 kopiju tirāžā Vēberns publicējis pats, bet vēlāk par vienīgo publicēšanai leģitīmo atzinis pēdējo – 1928. gada – redakciju. Tā savukārt pirmo reizi publicēta vien 13 gadus pēc komponista nāves.

Baiba Santa VANAGA

EINFELDE

Nodaļu par Maiju Einfeldi grāmatā "Latviešu mūzikas kods" muzikoloģe profesore Baiba Jaunslaviete atklāj šādi: "Maija Einfelde (1939) latviešu mūzikā arvien bijusi savrupa ceļa gājēja, neiekļāvīga jelkādā plašākā strāvojumā vai domubiedru grupā; taču tas nenozīmē, ka komponistes darbos nebūtu saskares ar laikmeta tendencēm."

Sava ceļa gājējs latviešu mūzikā visnotaļ bijis arī Artūrs Grīnups, un šādu līdzības paralēli varētu vilkt arī ar Viļņa Šmīdberga daiļradi.

Komponējot simfonisko miniatūtūru "Un pār visu spīd saule trejkrāsaina", komponiste stāsta, ka daļēji iedvesmojusies no Dmitrija Šostakoviča 14. simfonijas trešās daļas "Loreleja" noskaņojuma un instrumentācijas. Te orķestra audumā uz stīgu fona krāšņi izceļas trompetes un sitaminstrumentu partijas.

Skaņdarba nosaukums aizgūts no Aspazijas dzejoļu krājuma ar šādu pašu nosaukumu.

"Un pār visu spīd saule trejkrāsaina:
Te zila,
Te zaļa,
Te sarkana."

Opuss pirmo reizi skan 2018. gada 17. novembrī koncertzālē "Lielais dzintars", to atskaņo Liepājas Simfoniskais orķestris diriģenta Gintara Rinkēviča vadībā.

Baiba Santa VANAGA

BRITENS

Leonards Bernsteins par Bendžaminu Britenu teicis: "Bens Britens bija pretrunā ar pasauli. Tas ir jocīgi, jo Britena mūzikas virskārta liekas tik dekoratīva, pozitīva, apburoša, un tomēr tur ir kas vairāk. Ja jūs ieklausāties Britena mūzikā, patiešām ieklausāties, nevis tikai to uztverat virspusēji, jūs sajūtat, ka tur ir kas īsteni tumšs." Savukārt komponists Arvo Perts atceras: "Kāpēc Britena nāve tik spēcīgi skāra kādas stīgas manī? Es jutu neizskaidrojamu vainas apziņu. Tikko biju atklājis Britenu. Īsi pirms Britena aiziešanas sāku novērtēt viņa mūzikas neparasto dzidrumu. Man jau ilgi gribējās satikt viņu, un nu tas nekad nenotiks."

30. gadu vidū Britens publiski atklāj, ka viņa apbrīnas tēli ir visupirms Bēthovens (no sākta gala), Mālers, Stravinskis un Bergs. Runājot par laikmeta ietekmīgākajiem opusiem, jaunais britu komponists nosauc Mālera "Dziesmu par zemi", Stravinska "Psalmu simfoniju" un Berga operu "Voceks", vēl nezinot, tikai nojaušot, ka Berga opera "Lulu" varbūt pat ir vēl spožāks meistardarbs.

30. gadu beigās Britens dodas uz ASV – gan pacifistiskās noskaņās bēgdams no kara, gan arī glābjoties no mīļās, taču nedaudz sasmakušās dzimtenes provinciālajiem priekšstatiem par apdāvinātiem cilvēkiem un to, kā viņiem jāuzvedas. Amerikā Britens izlasa rakstu par dzejnieka, ķirurga, entomologa un baznīcas kalpa Džordža Kreba (*Crabbe*, 1754–1832) dzejojumu krājumu "Mazpilsēta" (*Borough*), kas uzrakstīts vēstuļu formātā un kur viena no vēstulēm ir vienkāršās atskaņās racionāli izstāstīts sirdi plosošs stāsts par zvejnieku Pīteru Graimsu – savdabi un vienpatni. Sabiedrībai šāds vīrs nav pieņemams, turklāt, kā nu tas gadās, kā ne, iet bojā vairāki Graimsa mācekļi. Graimss ir skarbs un raupjš. Tas, ko viņš skopiem vārdiem pastāsta, nevienu nepārliecina. Graimsa pusē ir bezmaz tikai vietējā skolotāja Elena Orforda, taču arī viņa nevar bezgalīgi nest Graimsa nolemtības krustu.

Gan Krebs, gan Britens piedzima un ilgu laiku dzīvoja Ziemeļjūras krastā Safolkas pilsētiņā Oldburgā. Poēmu krājums un opera radās vienā un tajā pašā vietā. "Četras jūras interlūdijas" ir četras simfoniskas starpcēlienu un starpainu epizodes no operas "Pīters Graimss", kas kļuva par Britena pasaules slavas stūrakmeni. Jūra bija Britena acu priekšā kopš agras bērnības, un šis vīrs patiešām prata salti pelēko viļņu vizmojumu pārvērst mūzikā. Pirmā epizode zīmē saullēktu un darbdienas sākumu – cilvēki krastmalā pārskata tīklus un pošas doties jūrā. Otrajā epizodē skan baznīczvani – ir svētdiena, un vietējā sabiedrība pulcējas pie baznīcas, lai dievvārdos smeltu spēkus dzīvot savu taisno dzīvi un asi nosodīt tos, kas iet paši savu dzīves ceļu. Trešā epizode ir brīnišķīgs naksnīga jūras miera tēlojums ar mēness taku viļņu ietvarā. Ceturtajā epizodē jūra rāda savu draudīgo spēku un pie viena atgādina par vienpatņu un sabiedrības mūžīgo nesaprašanos – neņemot vērā konkrēto sižetu, tā ir šīs operas pamattēma, kas Britenam bija labi saprotama.

Orests SILABRIEDIS

ŠTRAUSS

Riharda Štrausa "Dons Kihots" turpina komponista "muzikālo stāstu" sēriju – šoreiz par kāda ikdienišķa spāņu kunga Alonso Kihano apņēmību vērsties pret pasaules netaisnību. Nolēmis sekot dižciltīgu bruņinieku augstsirdības ideāliem, ekscentriskais augstmanis nodēvē sevi par Lamančas donu Kihotu un, pieaicinājis pacietīgo kompanoju Sančo Pansu, sēžas klepera Rosinantes mugurā, lai dotos pasaulē.

"Dons Kihots" ir viena no Štrausa 14 simfoniskajām poēmām. Autors devis tai apakšvirsrakstu "Fantastiskas variācijas par bruņinieku rakstura tēmu lielam orķestrim". Kā noprotams, poēmas struktūra veidota pēc variāciju parauga: ievads, tēma, desmit brīvas variācijas un fināls. Štrauss šeit izmanto trīskāršu orķestra sastāvu, paplašinot pūšaminstrumentu un sitaminstrumentu grupas un papildinot to ar paša izgudrotu vēja mašīnu. Katru no varoņiem atkāj kāda cita instrumenta tembrs – Dulcinejas tēma rakstīta solo obojai, ieroču nesēju Sančo Pansu raksturo fagota skanējums, bet dona Kihota emociju pasauli izdzied čella solo. Iepretim simfoniskajām poēmām "Tā runāja Zaratustra" un "Dons Žuāns", Štrauss, meklējot jaunas krāsu izteiksmes un kombinējot instrumentus, šeit atradis vēl trāpīgākus tembru salikumus, lai ar vēja mašīnas palīdzību radītu plenēra atmosfēru, atainotu aitu blēšanu (metāla un koka pūšaminstrumentu izsaucieni), vai ar pēkšņu picikato parādītu ceļotāju pārsteigumu un citas emocijas.

Introdukcijā, iepazīstinot ar galvenajiem tēliem, izskan fanfaru motīvs, galanta bruņinieku deja, sapņaina daiļās dāmas meldija un neskaitāmas citas tēmas. Pēc pirmatskaņojuma 1898. gadā Štrauss poēmai dod detalizētu programmu, kurā rodamas tiešas norādes par katra posma tēlainajiem notikumiem. Nobeigumā, pēc zaudējuma kaujā ar Mēness bruņinieku, sēru gājiena noskaņās, skanot dobjiem timpāniem, Štrauss atklāj dona Kihota sagruvušo ideālu traģēdiju. Atmetot ironiju, ar cilvēcisku skumju caurvītu dziesmu komponists sniedz poēmas risinājumu, mājot ardievas aizgājušā laika vērtībām un tikumiem.

Latviešu čelliste **KRISTĪNE BLAUMANE** ir starptautiski atzīta soliste, kamermūziķe un orķestra māksliniece – kopš 2007. gada Kristīne apvieno intensīvu koncertdarbību ar Londonas filharmoniskā orķestra čellu grupas koncertmeistares amatu.

Viņa uzstājusies kā soliste kopā ar Londonas filharmonisko orķestri (diriģentu Vladimira Jurovska, Osmo Venskes, Andreja Boreiko un Tjerī Fišera vadībā), Amsterdamas Sinfonietta (Ļeva Markiza un Pītera Ondžiana vadībā), Čikāgas *Civic* orķestri (Andris Nelsons), MDR simfonisko orķestri (Kristjans Jervi), *Kremerata Baltica*, *Britten Sinfonia*, Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, Latvijas Nacionālās operas orķestri, Liepājas Simfonisko orķestri, Lietuvas kamerorķestri, Lietuvas Nacionālo simfonisko orķestri, Sinfonietta Rīga, Tallinas kamerorķestri, *Sofijas solistiem*, Plovdivas operas orķestri, Nīderlandes pūtēju ansambli, *Ensemble Ubertini*, *Dalarna Sinfonietta* un citiem kolektīviem.

Kristīne ir aizrautīga kamermūziķe un sadarbojusies ar tādiem māksliniekiem kā Īzaks Sterns, Leifs Ūve Ansnēss, Jurijs Bašmets, Gidons Krēmers, Jojo Ma, Janīna Jansena, Julians Rahlins, Boriss Brovtsins, Romans Mincs, Maksims Risanovs, Katja Apekiševa, Jakovs Kacnelsons, Dmitrijs Sitkoveckis, Miša Maiskis, Nikolajs Znaiders, Tatjana Grindenko, Oļegs Maisenbergs un citiem, kā arī uzstājusies Gštādes, Zalcburgas, Verbjē, Bāzeles, Jeruzalemes, Utrehtas, Aldeburgas festivālos, Amsterdamas čellu biennālē, *Homecoming*, *Lockenhaus*, *Crescento* un citos.

Kristīne ir aktīva jaunās mūzikas atbalstītāja. Viņa pirmatskaņojusi vairākus darbus, tostarp Dobrinkas Tabakovas, Kristapa Pētersona, Pētera Plakida, Artjoma Vasiļjeva un Jeļenas Langeres čellkoncertus. Kristīne piedalījusies kā soliste komponistes Dobrinkas Tabakovas debijas ECM ierakstā, kas sasniedza 2. vietu Apvienotās Karalistes klasiskās mūzikas topos un tika nominēts *Grammy* balvai. Papildus šim albumam Kristīne ierakstījusi mūziku arī *ONYX*, *QUARTZ* un *BMG* ierakstu namos.

Kristīne ir saņēmusi daudzus apbalvojumus, tostarp Latvijas Filharmonijas balvu "Gada jaunais mūziķis", plūkusi laurus Latvijas Televīzijas konkursā "Alternatīva", *Carmel* starptautiskajā konkursā, *Musicians Benevolent Fund* un *Lord Mayor's Prize*. Viņa ir divkārtēja Lielās mūzikas balvas laureāte 2005. un 2007. gadā.

Kristīne Blaumane ir absolvējusi Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju, kur studējusi pie Eleonoras Testeļecas, kā arī Gildhola Mūzikas un drāmas skolu (prof. Stefans Popovs).

SANTA VIŽINE ir Amsterdamas Karaliskā *Concertgebouw* orķestra altu grupas koncertmeistare kopš 2022. gada janvāra, orķestrī spēlē jau kopš 2017. gada decembra.

Altiste dzimusi Rīgā, absolvējusi Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju 2011. gadā. Vairāku nacionālu un starptautisku konkursu laureāte. No 2009. līdz 2017. gadam – altu grupas

koncertmeistare *Kremerata Baltica* kamerorķestrī, kurā muzicējot, Santai bijusi iespēja sadarboties ar tādiem izciliem solistiem kā Marta Argeriča, Mihails Pļetņevs, Daniils Trifonovs, Lisa Batiašvili, Patrīcija Kopačinska, Didjē Lokvuds, Miša Maiskis, Mate Bekavacs, Sergejs Nakarjakovs un citiem.

Muzicējusi Kārnegija zālē Ņujorkā, Vīnes *Musikverein*, Karaliskajā Alberta zālē Londonā, Santorī zālē Japānā, Sidnejas opernamā, Hamburgas *Elbphilharmonie* un citur. Santa Vižine piedalījusies Lokenhausas festivālā, Vīnes festivālā, Nantes *La Folle Journée*, Enesku festivālā Bukarestē, kā arī festivālā "Kamermūzika vieno pasauli" Kronbergā, Vācijā, kur viņa uzstājusies kopā ar Kimu Kaškašjanu, Stīvenu Iserlisu, Kristianu Teclafu un Gidonu Krēmeru.

Kā soliste uzstājusies ar *Sinfonia Concertante* un *Kremerata Baltica*, Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, Gustava Mālera jauniešu orķestri, Gēteborgas simfonisko orķestri un Sinfonietta Rīga. 2012./2013. gada sezonā piedalījusies *Concertgebouw* orķestra akadēmijā.

Santa Vižine spēlē ap 1680. gadā radītu Grančino instrumentu, ko viņai aizdevis *Concertgebouw* orķestra fonds un ko iepriekš spēlējis Kens Haki.

Latviešu diriģents **AIVIS GRETERS** kopš 2023. gada ieņem galvenā viesdiriģenta amatu Gēteborgas operā. Šajā jaunajā lomā viņš diriģējis operu "Karmena" un "Jolanta" izrādes, kā arī svinīgo koncertu par godu operas jaunās ēkas 30 gadu jubilejai. 2025./2026. gada sezonas spilgtākie notikumi ietver Oslo filharmoniskā orķestra sezonas atklāšanu Oskarsborgas cietoksnī, kā arī debijas kopā ar Bernes simfonisko orķestri, Norčepingas simfonisko orķestri un Varšavas filharmonijas orķestri. Viņš atgriežas pie Berlīnes Vācu simfoniskā orķestra, Sinfonietta Rīga un Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra pults.

Pēdējās sezonās Aivis Greters guvis ievērību ar plaša repertuāra interpretācijām Gēteborgas operā un virkni nozīmīgu debiju ar tādiem orķestriem kā Vīnes *Symphoniker*, Zalcburgas *Mozarteum*, Norvēģijas Radio orķestris, Bambergas simfoniskais orķestris, Somijas Nacionālās operas orķestris, Gēteborgas simfoniskais orķestris, Malmes simfoniskais orķestris un NDR Elbas filharmonijas orķestris. Viņam izveidojusies regulāra sadarbība ar Stokholmas Karalisko filharmonisko orķestri un Zviedrijas Radio simfonisko orķestri.

Dziļi sakņojies savas dzimtenes bagātajās muzikālajās tradīcijās, Greters debitēja kā simfoniskais diriģents ar trim valsts lielākajiem orķestriem – Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, Sinfonietta Rīga un Liepājas Simfonisko orķestri. Viņa debija Latvijas Nacionālajā operā notika 2022. gadā, un šajā sezonā paredzēta arī atgriešanās. Ārpus Latvijas Aivis Greters 2021. gadā ieguva otro vietu *Deutscher Dirigentenpreis* konkursā, kur diriģēja Ķelnes WDR simfonisko orķestri un *Gürzenich* orķestri.

Greters savu muzikālo karjeru uzsāka 2018. gadā kā Latvijas jauniešu kora

Kamēr… mākslinieciskais vadītājs un diriģents. Viņa vadībā koris 2018. gadā ieguva *Grand Prix* 50. Tolosas koru konkursā, 2019. gadā – Eiropas *Grand Prix* Areco, kļūstot par pirmo kori pasaulē, kas ieguvis trīs Eiropas augstākos novērtējumus kormūzikā. 2021. gada sākumā Greters saņēma Latvijas Lielo mūzikas balvu kategorijās "Gada jaunais mākslinieks 2020" un "Māksliniecisk drosme un inovācijas COVID-19 laikā" par projektiem ar kori Cēsu Mākslas festivālā.

Aivis Greters piedalījies meistarklasēs pie tādiem diriģentiem kā Jērgs Pēters Veigle, Stīvens Leitons, Zbigņevs Graca, Lucs Kēlers, Ekharts Viciks un Aleksandrs Poļjaničko. Nesen viņš piedalījās Jervi diriģēšanas akadēmijā Pērnavas Mūzikas festivālā, kur tika izraudzīts diriģēt arī trīs festivāla koncertus, kā arī Cīrihes *Tonhalle* orķestra meistarklasē pie Pāvo Jervi, kur saņēma žūrijas balvu.

WEBERN

When Anton Webern first sets out to compose his *Six Pieces for Orchestra* in 1909, he is in his mid-twenties. At the time, Webern already holds a doctoral degree in philosophy, while in music the composer has encountered Arnold Schoenberg and his moral ethos of compositional and artistic values that are now seen as be both extraordinary and decisive in the course of music development. And it is Schoenberg himself who, alongside works by Alban Berg and his own compositions, conducts the première of the *Six Pieces for Orchestra* on 31 March 1913 – a concert that, unsurprisingly, erupts into scandal.

In the *Six Pieces*, Webern is still moving towards what will later be known as the twelve-tone technique, yet his thinking in musical micro-units is already apparent. What emerges is a complex mosaic of motifs that, in Webern's hands, forms a singular and coherent whole.

In the 1928 edition to be heard tonight, Webern has eased the tension between the score's miniature scale and its sonic ambition by significantly reducing the instrumentation. As with many of his works, none of the three versions of the *Six Pieces for Orchestra* finds a publisher during his lifetime. In 1913, Webern issues 200 copies of the first version himself; later, however, he recognises only the final 1928 revision as authoritative, which in turn is published for the first time only 13 years after the composer's passing.

EINFELDE

In the book *The Code of Latvian Music*, the musicologist Professor Baiba Jaunslaviete gives the following introduction to the chapter on Maija Einfelde:
"In Latvian music, Maija Einfelde (b. 1939) has always chosen the road less taken, belonging to no broader current or circle of like-minded composers; yet this does not mean that her work stands apart from the tendencies of its time."

A similarly independent path has been followed by Artūrs Grīnups, and comparable parallels may be drawn with the oeuvre of Vilnis Šmīdbergs.

In composing the symphonic miniature *And a Tricolour Sun Shines on Everything*, Einfelde notes that she was partly inspired by the atmosphere and instrumentation of the third movement *Loreley* from Dmitri Shostakovich's Symphony no. 14. Here, the trumpet and percussion emerge splendidly against the orchestra's string backdrop.

The title of the piece is drawn from a poetry collection of the same name by Aspazija:
"And a tricolor sun shines on everything:
Soon blue,
Soon green,
Soon red."

The opus receives its premiere on 17 November 2018 at the Great Amber Concert Hall by the Liepāja Symphony Orchestra under the baton of Gintaras Rinkevičius.

BRITTEN

Leonard Bernstein once said of Benjamin Britten: "Ben Britten was a man at odds with the world. It's strange because on the surface Britten's music would seem so to be decorative, positive, charming, but it's so much more than that. When you hear Britten's music, if you really hear it, not just listen to it superficially, you become aware of something very dark."

In the mid-1930's Britten publicly revealed that his idols were, first of all, Beethoven (from the very beginning), Mahler, Stravinsky, and Berg. Speaking of the most influential works of the age, the young British composer named Mahler's *Song of the Earth*, Stravinsky's *Symphony of Psalms*, and Berg's opera *Wozzeck* not knowing yet but having an inkling that Berg's opera *Lulu* may be an even greater masterpiece.

At the end of the 1930's Britten emigrated to the USA, partly to escape from the war because of his pacifist leanings and partly to escape from his beloved yet stuffy homeland with its parochial notions about talented people and how they should behave. In America Britten read an article about the collection of poems *The Borough* by the poet, surgeon, entomologist and clergyman George Crabbe (1754–1832). The poems are arranged as a series of letters and one of them, written in simple rhyme, is a rationally told heartbreaking tale about the fisherman Peter Grimes, a strange loner. Society cannot accept this kind of man and to make matters worse, several of Grimes' apprentices die in suspicious circumstances. Grimes is harsh and rough and his few words explanation convince no one. Probably the only person on Grimes' side is the local schoolteacher Ellen Orford but even she cannot bear the cross of his fate forever.

Crabbe and Britten were born and lived for a long time in the Suffolk town of Aldeburgh on the North Sea coast. The collection of poems and the opera were created in one and the same place. *Four Sea Interludes* are episodes between acts and scenes of the opera *Peter Grimes* that became the cornerstone of Britten's world fame. The sea was before Britten's eyes from early childhood and he really could turn the shimmer of the grey waves into music. The first episode marks the sunrise and the beginning of the working day – people on the shore are tending their nets and getting ready for going to sea. In the second we hear church bells. It is Sundau and the local congregation is gathering at the church to gain strength to live their righteous lives from the word of the Lord and to sharply condemn those who have chosen to follow their own path. The third episode is a wonderful depiction of the calm night sea with the path of the moon framed by the waves. In the fourth episode the sea shows its dreadful might while reminding us of the eternal misunderstanding between loners and society. Regardless of the concrete story, that is the opera's basic theme and one that Britten was very familiar with.

STRAUSS

Don Quixote, a tone poem by German composer Richard Strauss, continues his series of musical stories, this time dealing with the determination of an ordinary Spanish hidalgo named Alonso Quixano to fight the injustice of the world. Having decided to follow the ideal of chivalry espoused by the noble knights of the olden days, the outlandish gentleman changes his name to Don Quixote of La Manche and, taking his faithful companion Sancho Panza with him, mounts his Rocinante the Nag to set forth on his journey.

Don Quixote is one of the 14 tone poems by Richard Strauss. The composer gave it the subtitle of *Variations on a Theme of Knightly Character for a Large Orchestra*. The structure of the poem is based on the principle of musical variations: introduction, theme, ten free variations and finale. Strauss uses a triple orchestra, expanding the wind and percussion sections, and adding his own invented wind machine. Each of the characters is represented by a different timbre: the theme of Dulzinea is written for solo oboe; the armour-bearer Sancho Panza is characterised by the timbre of bassoon, but the emotional world of Don Quixote himself is delivered by solo cello. In comparison to Strauss' other tone poems like *Also Sprach Zarathustra* and *Don Juan*, the composer, in his quest for new colouristic expressions and combinations of musical instruments, has found even more admirable timbral mixes to create an outdoor atmosphere with the help of the wind machine, imitate the bleating of the sheep (exclamations by brass and woodwind instruments) or, with a sudden pizziciato depict the travellers' surprise or other emotions.

The opening movement – an introduction to the main characters – starts with a fanfares, then followed by a chivalrous dance of knights, a dreamy melody of the fair lady and other motives. After the first performance in 1898, Strauss wrote a detailed programme, directly referring to specific events depicted in various parts of the poem. The finale – with funeral march and hollow strikes of the timpani, following by Don Quixote's defeat by the Knight of the Bright Moon, sees Strauss reveal the tragedy of his protagonist's broken ideals. Leaving irony aside, the composer concludes the poem like a farewell song permeated by profound human sadness, saying goodbye to the values and virtues of bygone times.

Latvian cellist **KRISTINA BLAUMANE** is invited to play as a concerto soloist, recitalist and chamber musician around the world. She was born in Riga and graduated from the Latvian Academy of Music, where she studied with Eleonora Testeleca, and Guildhall School of Music and Drama (prof. Stefan Popov).

She has performed as a soloist with London Philharmonic Orchestra (under Vladimir Jurowski, Osmo Vänskä, Andrey Boreyko and Thierry Fischer), Amsterdam Sinfonietta (Lev Markiz and Peter Oundjian), Chicago Civic Orchestra (Andris Nelsons), MDR Symphony orchestra (Kristjan Järvi), Kremerata Baltica, Britten Sinfonia, Latvian National Symphony Orchestra, Latvian National Opera Orchestra, Liepāja Symphony Orchestra, Lithuanian Chamber Orchestra, Lithuanian National Symphony Orchestra, Sinfonietta Riga, Tallinn Chamber Orchestra, Sofia Soloists, Plovdiv Opera Orchestra, Netherlands Wind Ensemble, Ensemble Ubertini, Dalarna Sinfonietta and others.

Kristina is a keen chamber musician and has worked in partnership with such artists as Isaac Stern, Leif Ove Andsnes, Yuri Bashmet, Gidon Kremer, Yo-Yo Ma, Janine Jansen, Julian Rachlin, Boris Brovtsyn, Roman Mints, Maxim Rysanov, Katya Apekisheva, Jacob Katsnelson, Dmitry Sitkovetsky, Misha Maisky, Nikolaj Znaider, Tatyana Grindenko, Oleg Maisenberg among others, and has performed at festivals such as Lockenhaus, Gstaad, Salzburg, Verbier, Basel, Jerusalem, Amsterdam Cello Biennale, Utrecht, Spitalfields, Cheltenham, Aldeburgh, Homecoming and Crescendo.

Kristina has been an avid promoter of new music. She has premiered a number of works, among them cello concertos by Dobrinka Tabakova, Kristaps Pētersons, Pēteris Plakidis, Artem Vassiliev and most recently Elena Langer. Kristina appears as a soloist on the ECM debut disc of composer Dobrinka Tabakova, which reached number 2 in the UK classical charts and has received a GRAMMY nomination. Besides this album, Kristina has recorded for ONYX, QUARTZ and BMG labels.

Kristina is a winner of many awards including Latvian Philharmonic Young Musician of the Year, Latvian Television Competition "Alternatīva", Carmel International Competition, Musicians Benevolent Fund and Lord Mayor's Prize. She is a two time laureate of the Grand Music Award (Lielā Mūzikas Balva), the highest prize given by the Latvian State in the field of music (2005; 2007). Since 2007 Kristina combines her busy career with a principal cello position in London Philharmonic Orchestra.

SANTA VIŽINE is the principal violist of the Concertgebouw Orchestra since January 2022. She joined the violas of the Concertgebouw Orchestra in December 2017.

Santa Vižine was born in Riga. She graduated from Jāzeps Vītols Latvian Music Academy in 2011. The violist is a laureate of several Latvian and international competitions.

From 2009 to the 2016/17 season, she was the principal violist of

Gidon Kremer's chamber orchestra Kremerata Baltica. It brought the privilege of working with such soloists as Martha Argerich, Mikhail Pletnev, Daniil Trifonov, Lisa Batiashvili, Patricia Kopatchinskaja, Didier Lockwood, Mischa Maisky, Mate Bekavac, and Sergei Nakariakov.

Santa Vižine has performed in some of the most prestigious music venues, including Carnegie Hall in New York, the Vienna Musikverein, the Royal Albert Hall in London, Suntory Hall in Tokyo, the Sydney Opera House, and the Elbphilharmonie in Hamburg. Festival appearances include the Lockenhaus festival, the Wiener Festwochen, La Folle Journée in Nantes, the Enescu Festival in Bucharest, and Chamber Music Connects the World in Kronberg, Germany, where she played alongside Kim Kashkashian, Steven Isserlis, Christian Tetzlaff, and Gidon Kremer.

As a soloist, Santa Vižine has performed with Sinfonia Concertante and Kremerata Baltica. She has also played with the Latvian National Symphony Orchestra, the Gustav Mahler Jugendorchester, the Gothenburg Symphony, and Sinfonietta Riga.

In the 2012/13 season, she was a member of the Academy of the Concertgebouworkest.

Santa Vižine plays a Grancino from ca 1680, received on loan through the Foundation Concertgebouworkest. Previously, this viola was played by Ken Hakii.

Latvian conductor **AIVIS GRETERS** holds the position of Principal Guest Conductor at Gothenburg Opera since 2023, directly following two years at the House as Kapellmeister. In this new role, he led performances of Carmen and Iolanta as well as the Gala concert on the occasion of the 30th anniversary of the Opera's new house. Highlights of his 2025/26 season include the opening of Oslo Philharmonic Orchestra's season at Oscarsborg Fortress, and his debuts with Berner Symphonieorchester, Norrköping Symphony Orchestra, and Warsaw Philharmonic. He returns to Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Sinfonietta Riga and Latvian National Symphony Orchestra.

In recent seasons, Aivis Greters attracted attention through performances in a wide range of repertoire at Gothenburg Opera and a string of important debuts with orchestras such as the Wiener Symphoniker, Mozarteum Orchestra Salzburg, Norwegian Radio Orchestra, Bamberger Symphoniker, Orchestra of the Finnish National Opera, Gothenburg Symphony Orchestra, Malmö Symphony Orchestra and NDR Elbphilharmonie Orchestra. He enjoys regular working relationships with Royal Stockholm Philharmonic Orchestra and Swedish Radio Symphony Orchestra.

Deeply rooted in the rich musical tradition of his home country, Greters debuted as symphonic conductor with the three major orchestras, the Latvian National Symphony Orchestra, Sinfonietta Riga and Liepāja Symphony Orchestra. His debut with the Latvian National Opera occurred

in 2022 and a return visit is planned for this season. Outside Latvia, Aivis Greters was awarded the second prize of the 2021 Deutscher Dirigentenpreis and conducted WDR Symphony Orchestra Cologne and Gürzenich Orchestra Cologne in this context.

Greters started his musical career in 2018 as Artistic Director and conductor of the Latvian Youth Choir Kamēr. Under his direction, the choir won the Grand Prix of the 50th Tolosa Choral Contest in 2018, European Grand Prix 2019 in Arezzo and became the first choir worldwide to have won three European Grand Prix for Choral Singing titles. In early 2021 Greters received The Grand Music Award of Latvia in the Young Artist of the Year 2020 and the Artistic Bravery and Innovation during COVID-19 categories for projects with the choir at Cēsis Music Festival.

Aivis Greters attended master classes with conductors such as Jörg-Peter Weigle, Steven Layton, Zbigniew Graca, Lutz Köhler, Ekhart Wycik and Alexander Polianichko. Most recently he was a participant of the Järvi Conducting Academy at Pärnu Music Festival where he was chosen to also conduct three festival performances, and the Tonhalle Orchester Zürich Masterclass with Paavo Järvi where he was awarded the Prize of the Jury.

LNSO ŠOVAKAR | LNSO TONIGHT

Vieskoncertmeistare | Guest Concertmaster
Eva Bindere

Pirmās vijoles | I violins
Aleksejs Bahirs, Darja Smirnova, Ilze Kirsanova, Inese Štrāle, Aija Frišenfelde, Liene Neija-Kalniņa, Terēze Zīberte-Ijaba, Vizma Laura Agloniete, Indulis Cintiņš, Konstantīns Paturskis, Ilze Gulbe, Jevgenija Otroško

Otrās vijoles | II violins
Andrejs Jegorovs, Arvīds Zvagulis, Ilze Pence, Agnese Stalidzāne, Inga Puķīte, Tatjana Ostrovska, Emīlija Bukša, Raimonds Melderis, Anete Liberte, Agnese Kanniņa, Darja Kuzma, Arina Bardova

Alti | Violas
Santa Vižine, Pēteris Trasuns, Arigo Štrāls, Katrīna Krašauska-Krauze, Inga Ozoliņa, Lauma Visendorfa, Tatjana Ļebedeva, Jevgenija Gorbunova, Ivars Brīnums, Artūrs Gailis

Čelli | Cellos
Diana Ozoliņa, Guna Šnē, Mareta Prikule, Jānis Rinkulis, Zane Guļāne, Ainārs Paukšēns, Mārtiņš Turss, Emma Bandeniece

Kontrabasi | Double basses
Oskars Bokanovs, Viktors Veļičko, Kristaps Pētersons, Ivars Ozols, Viktors Stankevičs, Alise Broka

Flautas | Flutes
Maija Zandberga, Anete Toča, Terēza Tīrmane

Obojas | Oboes
Mārtiņš Dovmanis, Dainis Cimermanis, Pauls Kristaps Reinis

Klarnetes | Clarinets
Mārtiņš Circenis, Mareks Pinta, Agnese Skrastiņa

Fagoti | Bassoons
Jānis Semjonovs, Normunds Zvejnieks, Raimonds Gulbis, Elza Rubene

Mežragi | Horns
Artūrs Šults, Māris Evelons, Miks Bankevics, Mārcis Kalniņš, Mikus Runka, Guntis Kronītis

Trompetes | Trumpets
Jens Emil Holm, Mārtiņš Zujs, Kristians Kalva, Bruno Ančāns

Tromboni | Trombones
Kaspars Majors, Artūrs Hrustaļovs, Artūrs Bērziņš, Kristaps Malahovskis

Tubas | Tubas
Raivis Māgurs, Jānis Pusplatais

Sitaminstrumenti | Percussion
Edgars Vaivods, Elīna Endzele, Mikus Bāliņš, Elvijs Endelis, Elīss Balcers, Pauls Stradiņš

Arfa | Harp
Elizabete Gulbe

Taustiņinstrumenti | Keyboards
Evelīna Jēkabsone